

Výroční zpráva Centra mediévistických studií AV ČR a UK při FLÚ AV ČR, v. v. i., v Praze za rok 2022

I. Základní informace o pracovišti v roce 2022

1. Personální stav

Činnost CMS zajišťovalo v roce 2022 celkem 24 interních pracovníků v rámci přepočtených 17 úvazků.

Vedení CMS v roce 2022 pokračovalo v tomto složení: ředitelem byl Mgr. Pavel Soukup, Ph.D., zástupcem ředitele Mgr. Robert Novotný, Ph.D., a vědeckým tajemníkem Mgr. Václav Žůrek, Ph.D. Jako odborní pracovníci v CMS působili na částečné nebo celé úvazky: Mgr. Pavlína Cermanová, Ph.D.; Mgr. Dušan Coufal, Th.D.; Mgr. Tereza Dufková; Mgr. Adéla Eberssonová, Ph.D. (od června, po rodičovské dovolené); Mgr. Kajetán Holeček; Mgr. Jakub Jauernig; Mgr. David Kozler; Mgr. Jan Kremer; doc. PhDr. Jiří Militký, Ph.D.; doc. PhDr. Martin Musílek, Ph.D.; doc. Mgr. Martin Nodl, Ph.D.; Mgr. Adam Pálka, Ph.D.; Martin Pjecha, M.A., Ph.D.; prof. PhDr. Petr Sommer, DSc.; Mgr. Jaroslav Svátek, Ph.D.; prof. PhDr. František Šmahel, DrSc.; Mgr. Martin Šorm, Ph.D.; Mgr. Barbora Uchytlová; Mgr. Veronika Večeřová. V rámci spolupráce Akademie věd ČR s GWZO Leipzig pracovali na místě tajemnice, resp. tajemníka platformy postupně Mgr. Iveta Coufalová, Ph.D., a Mgr. Daniel Dvořáček. Externě s CMS spolupracovala prostřednictvím DPP Mgr. Hana Chorvátová, Ph.D., neformálně Mgr. Vojtěch Bažant, Ph.D., a Dr. Gabriel Silagi. Knihovnu spravoval Mgr. Stanislav Hlaváč. Jako pomocné vědecké síly působili Eliška Frešerová a Václav Paděra. Funkci asistentky vykonávala Mgr. Milada Stalker.

2. Finanční zajištění činnosti CMS

Rozpočet CMS byl v roce 2022 přibližně ze dvou třetin tvořen fakultativními prostředky. Navzdory doporučení vzešlému z mezinárodního hodnocení AV ČR, aby byla CMS zvýšena finanční podpora, zůstal institucionální rozpočet v rámci AV zachován na úrovni předchozího roku. Druhý zřizovatel CMS, Univerzita Karlova a její Filozofická fakulta, podpořil v roce 2022 činnost CMS poskytnutím stipendií studentům pracujícím v CMS. Dva pracovníci CMS jsou zapojeni do projektu UNCE na Filozofické fakultě UK.

Zhruba polovinu rozpočtu CMS zajišťovaly grantové projekty. Stěžejní část financování zabezpečoval projekt *Od performativity k institucionalizaci. Řešení konfliktů v pozdním středověku (strategie, aktéři, komunikace)* (GA ČR v rámci Programu podpory projektů excelence v základním výzkumu EXPRO; CMS ve spojení Ústavem pomocných věd historických a archivnictví FF MU v Brně, hlavní řešitel P. Soukup). V roce 2022 CMS pokračovalo v práci na projektu *LINDAT/CLARIAH-CZ* (Velké výzkumné infrastruktury MŠMT), podprojekt MEMORI (za CMS R. Novotný, portál Czech Medieval Sources online). Dále byly v CMS řešeny projekty *Obchod – peníze – lichva. Pražští měšťané v ekonomickém prostoru Evropy (13.–15. století)* (Juniorský grant GA ČR, hlavní řešitel M. Musílek) a *Historické prameny na dosah. Zpřístupnění středověkých písemných dokumentů formou kontextuální databáze* (TA ČR ÉTA, hlavní řešitel R. Novotný). Nově bylo zahájeno řešení česko-polského projektu *Pohané a křesťané. Christianizace v Českém a Polském království ve středověku* (bilaterální grant GA ČR, hlavní řešitel M. Nodl).

V soutěži GA ČR uspěl standardní projekt D. Coufala na téma sporu o Viklefa, ostatní návrhy v soutěžích GA ČR, NAKI a InterAction byly neúspěšné.

II. Vědecká činnost CMS

1. Vědecké projekty

Grantové projekty

Od performativity k institucionalizaci. Řešení konfliktů v pozdním středověku (strategie, aktéři, komunikace)

Projekt GA ČR EXPRO 19-28415X, hlavním řešitelem je P. Soukup, dále se na projektu podílejí P. Cermanová, D. Coufal, J. Jauernig, M. Nodl, R. Novotný, A. Pálka, M. Pjecha, M. Šorm a V. Žůrek.

Čtvrtý rok byl věnován především přípravě kolektivních výstupů jednotlivých modulů, které vzešly z vědeckých setkání konaných v předchozím roce. Bylo navázáno jednání se zahraničními nakladateli. V CMS se připravují sborníky *Radical Religious Communities: Internal dynamism and social significance* (ed. P. Cermanová, M. Pjecha a P. Soukup) a *Conflict after Compromise. Regulating Tensions in Multi-confessional Societies in the Fifteenth Century* (ed. D. Coufal, R. Novotný a A. Pálka). Pokračovala rovněž příprava individuálních publikačních výstupů. Za CMS byly v roce 2022 vydány čtyři studie, další jsou v tisku.

Obchod – peníze – lichva. Pražští měšťané v ekonomickém prostoru Evropy (13.–15. století)

Juniorský grant GA ČR 20-10897Y, hlavním řešitelem je M. Musílek, spolupracovníky K. Holeček a V. Večeřová.

V roce 2022 byla připravena do tisku kolektivní monografie *Ceny – mzdy – peníze. Ekonomické myšlení ve středověkých a raně novověkých městech* (ed. M. Musílek). M. Musílek pokračoval v přípravě anglickojazyčné monografie s pracovním názvem *Mammon rule everybody. The burghers of Prague in the Economic Space of Europe (13th–15th Century)*, která vyjde v ediční řadě Prague Medieval Studies. Řešení projektu bylo prodlouženo o půl roku do konce června 2023.

Pohané a křesťané. Christianizace v Českém a Polském království ve středověku

Mezinárodní projekt GA ČR LA 22-18972K. Hlavním řešitelem projektu je M. Nodl, dále se na projektu podílejí za CMS P. Cermanová, P. Sommer a V. Žůrek. První rok česko-polského projektu byl věnován archivnímu výzkumu, analýze pramenů a zpracování odborné literatury. Dne 2. prosince se v prostorách CMS uskutečnil workshop českých a polských spolupracovníků projektu na téma „Christianizace v Českém a Polském království ve středověku“.

Historické prameny na dosah. Zpřístupnění středověkých písemných dokumentů formou kontextuální databáze

Grant TA ČR TL03000365 v programu ÉTA, hlavní řešitelem je R. Novotný, spoluřešiteli jsou Petr Elbel (Ústav pomocných věd historických a archivnictví FF MU v Brně) a Aleš Horák (Centrum zpracování přirozeného jazyka FI MU v Brně). Za CMS se na projektu dále podílejí T. Dufková, J. Jauernig a D. Kozler. Práce historické sekce se soustředily především na Repertorium listin a listů k husitskému období 1419–1437. Katalog dokumentů ke konci roku 2022 čítal 7150 položek, celkem bylo zhotoveno 4300 registů. Bylo zahájeno tagování místních a osobních entit v rámci registů, prozatím je takto zpracováno 300 registů.

Další projekty

Czech Medieval Sources online (R. Novotný, J. Jauernig). Během roku 2022 pokračovaly práce na internetovém portálu zejména díky finanční podpoře v rámci projektu LINDAT/CLARIAH-

CZ (MEMORI). V průběhu roku se podařilo zveřejnit 36 nových svazků. Pokračovaly i práce na nové úpravě edic, které byly dosud zpřístupněny jen v nízké kvalitě; takto byly v roce 2022 mj. zkompletovány ediční řady Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae a Archiv český. U Archivu českého se rovněž podařilo získat autorská práva na nové svazky (38–43), které jsou nyní také zveřejněny. Celkově dosáhl počet svazků ke konci roku 2022 počtu 901.

Rozcestník (nejen) mediivistických periodik (R. Novotný, D. Kozler). Portál si klade za cíl usnadnit orientaci v časopisech a periodicky vycházejících sbornících s příspěvky se středověkou tematikou, přístupných online. Vedle linkování již online publikovaných časopisů CMS systematictěji skenuje dosud nedigitalizovaná periodika, většinou po dohodě či přímo za spolupráce s příslušnými redakcemi. V roce 2022 byl přidán časopis Bezděz, jehož starší čísla digitalizuje CMS; aktualizován a některými novými digitalizáty byl opatřen Husitský Tábor. Dále došlo k aktualizaci časopisů Archaeologia historica a Hláska. Ke konci roku 2022 bylo zpřístupněno celkem 73 řad časopisů.

Magistri Iohannis Hus Opera omnia. Při CMS působí akademická Komise pro vydávání spisů M. Jana Husa, která koordinuje ediční práce a zprostředkovává vydávání řady v rámci série Corpus Christianorum – Continuatio mediaevalis nakladatelství Brepols. Předsedkyní komise je doc. Helena Krmíčková.

Strategie AV 21

Pracoviště je zapojeno několika projekty do programů Strategie AV 21: „Anatomie evropské společnosti. Historie, tradice, kultura, identita“, „Odolná společnost pro 21. století. Potenciály krize a efektivní transformace“ a „Město jako laboratoř změny. Stavby, kulturní dědictví a prostředí pro bezpečný a hodnotný život“ (M. Nodl je členem koordinační rady programu).

2. Uspořádané konference a kolokvia

- *Nerostu moc?*, Praha, 25.–26. 1. 2022, konference pořádaná ve spolupráci s Filozofickou fakultou Univerzity Karlovy (za CMS M. Šorm)
- *Kutná Hora a husitství*, Kutná Hora, 26.–27. 5. 2022, konference pořádaná ve spolupráci se SOkA Kutná Hora a Filozofickou fakultou Univerzity Hradec Králové (za CMS M. Nodl)
- *Apokalypsa a apokalyptické myšlení ve středověku*, Praha, 10. 10. 2022, workshop uspořádaný ve spolupráci s Ústavem dějin umění AV ČR (za CMS P. Cermanová)
- *Město a literatura*, Praha, 8. 11. 2022, workshop pořádaný ve spolupráci s Filozofickou fakultou Univerzity Karlovy (za CMS M. Nodl)
- *Tisíc a padesát let pražského biskupství*, Praha, 9.–11. 11. 2022, konference pořádaná ve spolupráci s Arcibiskupstvím pražským, Univerzitou Karlovou a GWZO v Lipsku (za CMS P. Sommer)

III. Mezinárodní spolupráce

1. Účast CMS na mezinárodních projektech

CMS koordinuje spolupráci Akademie věd ČR s Leibniz-Institut für Geschichte und Kultur des östlichen Europa v Lipsku v rámci výzkumné platformy Leibniz GWZO Prague (koordinátor P. Sommer, tajemnice I. Coufalová, kterou v průběhu roku 2022 vystřídal D. Dvořáček). V rámci této spolupráce byl ve dnech 12.–16. září 2022 uspořádán intenzivní týdenní seminář pro doktorandy mediivisty pod názvem *September School of Medieval Studies*. Zájemci byli vybráni jak z českých (2), tak zahraničních univerzit (11). Seminář probíhal dva dny v Praze, ve středu se v rámci exkurze skupina přesunula do Erfurtu, poslední dva dny probíhal v Lipsku.

Téma semináře znělo „Crisis & Transition in Late Medieval Central Europe: Politics – Religion – Environment“. Za CMS vedli seminář P. Soukup a V. Žůrek, za GWZO Martin Bauch.

2. Pobyty zahraničních badatelů

Od září 2022 pobývá v CMS stipendista Fulbrightovy nadace Andrew K. Deaton, doktorand University of Alabama.

IV. Vědecká výchova v rámci doktorského studia

1. Setkání doktorandů a Letní škola medievistických studií

Jarní setkání doktorandů se odehrálo 27. 4. 2022 v prostorách Akademického konferenčního centra v Praze. Ve dnech 2.–4. 9. 2022 se v Sázavském klášteře uskutečnil 18. ročník Letní školy medievistických studií. Úvodní páteční přednášky se ujal Petr Sommer, v sobotu následoval tematický blok „Slované a slovanství“ a po něm diskuzní kulatý stůl s tématem „Moderní interpretace slovanství“. Nedělní „Otevřená scéna“ s příspěvky doktorandů byla zorganizována jako posterová sekce, po ní následoval blok souběžných praktických seminářů. Odpolední exkurze zamířila do Kouřimi. Zúčastnilo se přibližně 80 mladých medievistů.

2. Semináře, kurzy, konzultace

Po celý rok probíhaly konzultace pro diplomanty a doktorandy, na nichž se podíleli všichni zaměstnanci CMS. V roce 2022 se tradiční « jour fixe », seminář doktorandů, postdoktorandů a vědeckých pracovníků zaměřený na diskusi a badatelské reportáže, koordinovaný P. Cermanovou, odehrával znovu v pravidelném režimu, nově hybridně s možností sledování on-line, a to s tímto programem: 20. 1. Barbora Uchytlová, Drobný příspěvek ke karlštejnským malbám; 17. 2. Karel Pacovský, Duchovní zrcadlo Vojtěcha Raňkova z Ježova pro pražské benediktinky; 24. 3. Martin Šorm, Veršování o sporech v pozdním středověku; 21. 4. Ivo Štefan a Jan Hasil, Vinoř. Proměny středověkého centra v zázemí Prahy ve světle nových výzkumů; 19. 5. Petra Košťálová, Kilíkie: knížectví a království Malé Arménie; 16. 6. Conan Doyle, Latin medical texts in Anglo-Saxon England: The evidence of European manuscript collections; 20. 10. Jan Kypta, Obléhání hradů v 15. století očima archeologie; 10. 11. Michaela Ottová s kolegyněmi, Socha Madony z Havraně: objev století?; 15. 12. Pavel Soukup, Případ Ralph Mungyn (1428). Protiválečný aktivista a anglický přítel husitů?

28. 6. 2022 se uskutečnila v kavárně Neustadt veřejná prezentace projektu HyperFontes, který představili Barbora Uchytlová a Robert Novotný.

3. Fida Pfister Stipendium

CMS ve spolupráci se Společností Husova muzea v Praze a Universität Konstanz nadále podporovalo Fida Pfister Stipendium pro doktorandy medievisty z České republiky (od 2018). Smyslem je poskytnout podporu pro badatelské pobyty v Kostnici, zejména pro studium ve zdejší univerzitní knihovně, která disponuje rozsáhlým prezenčním fondem medievistické literatury. Délka pobytu je deset dní. Úspěšní uchazeči mají zajištěno zdarma ubytování v Husově domě a uhrazení cestovních nákladů, od univerzity obdrží podporu 150 EUR. V roce 2022 byly stipendistkami Anna Michalcová (ÚJČ AV ČR) a Anežka Klimentová (FF MUNI).

V. Výběr z popularizačních aktivit

1. Mediální vystoupení

- ...a to je co? *Film Jan Žižka*, vystoupení Martina Nodla v pořadu ČT art (15. 9. 2022)
- vystoupení Jana Kremera o historii v počítačových hrách v pořadu Studio 6 České televize (1. 11. 2022)
- *Papež, nebo koncil? Nebývalá krize církevního práva na sklonku středověku*, článek Adama Pálky pro Právo21 (21. 3. 2022)
- *Poláci si chtěli vystřelit z Putina, ale před terč se postavili čeští křižáci*, polemický příspěvek Martina Šorma v rubrice Úhel pohledu: Otázka Kaliningradu na webu Echo24.cz (31. 10. 2022)
- *Karel IV., český král*, vystoupení Martina Nodla v podcastu Včera, dnes a zítra (12. 12. 2022)

2. Veřejné přednášky

- Robert Novotný ve spolupráci s Ondřejem Kobzou uspořádal cyklus Za-hradní slavnosti na hradě Pirkštejně, kde proběhlo osm přednášek (mezi jinými Petr Sommer a Jan Kremer za CMS) následovaných koncerty.
- interaktivní prezentace Jana Kremera o historických počítačových hrách v rámci programu Hvězdy filosofie (17. 6. 2022) a Týdne vědy (31. 10. 2022)

3. Ostatní

- Redakční činnost v edičních řadách nakladatelství Argo: Historické myšlení, Každodenní život, Ecce homo, Dějiny Evropy a Memoria medii aevi (M. Nodl)
- Redakční činnost v ediční řadě Středověk Nakladatelství Lidové noviny a v časopise Dějiny a současnost (R. Novotný, M. Šorm)
- Prezentace CMS na síti Facebook, zveřejňování informací o publikační a přednáškové aktivitě na poli medievistiky (J. Kremer)

VI. Publikace vydávané Centrem medievistických studií

V CMS vycházejí následující periodika:

- časopis *Studia mediaevalia Bohemica* (ISSN 1804-0977, šéfredaktor R. Novotný, redaktor V. Žůrek).
- časopis *Numismatický sborník* (ISSN 0546-9414, redaktor J. Militký)

Pramenné edice *Archiv český*, *Fontes rerum Bohemicarum – Nova series* a *Sbírka pramenů k náboženským dějinám*, vydávané v CMS, spravuje Rada Centra medievistických studií pro pramenné edice, ustavená v roce 2021. Rada pracuje ve složení Vlastimil Brom, Pavlína Cermanová, Lucie Doležalová, Michal Dragoun, Petr Elbel, Antonín Kalous, Alexandra Kaar, Petra Mutlová, Robert Novotný (výkonný redaktor AČ), Anna Pumprová, Pavel Soukup (výkonný redaktor SPNB), Tomáš Velička a Kateřina Voleková (výkonná redaktorka FRB NS). První zasedání rady se konalo online dne 28. června 2022.

CMS a jeho pracovníci v roce 2022 vydali tyto monografie, edice a sborníky:

Samostatné monografie a edice

- František ŠMAHEL, *Uprostřed Evropy. České země na konci středověku*, Praha 2022.

Editorství a kolektivní publikace

– *Festivities, Ceremonies, and Rituals in the Lands of the Bohemian Crown in the Late Middle Ages*, edd. František ŠMAHEL – Martin NODL – Václav ŽŮREK, Leiden 2022 (= East Central and Eastern Europe in the Middle Ages, 450–1450, 82).

– *Josef Válka a myšlení o dějinách*, edd. Martin NODL – Vladimír URBÁNEK, Praha 2022.

– *Použití a zneužití dějin v moderních společnostech*, edd. Pavlína CERMANOVÁ – Jakub HRUBÝ, Praha 2022 (= Nový Orient 76/1).

VII. Vědecká rada CMS a členové/Fellows CMS

Na činnost CMS dohlíží vědecká rada ve složení doc. Mgr. Antonín Kalous, M.A., Ph.D. (předseda); prof. PhDr. Marie Bláhová, DrSc.; prof. PhDr. Lenka Bobková, CSc.; PhDr. Alena Černá, Ph.D.; prof. Mgr. Lucie Doležalová, Ph.D.; Mgr. Petr Elbel, Ph.D.; prof. PhDr. Ivan Hlaváček, CSc.; prof. PhDr. Petr Charvát, DrSc.; prof. PhDr. Petr Sommer, DSc.; PhDr. Robert Šimůnek, Ph.D., DSc.; prof. PhDr. František Šmahel, DrSc.

Na 55. plenárním zasedání Fellows CMS dne 23. března 2022 byli novými členy zvoleni Adéla Ebersonová, Petr Hrubý, Lukáš Lička, Marie Novotná, Jakub Razim, Ondřej Schmidt, Věra Soukupová, Marek Starý, Jaroslav Svátek, Štěpán Šimek a Ondřej Vodička. Na 55. zasedání přednášel Pavel Soukup na téma „Kázání kříže proti husitům. Neznámá kapitola z dějin husitských válek“, na 56. zasedání 14. listopadu 2022 přednášel Ota Pavlíček na téma „Východiska a perspektivy výzkumu kvodlibetní tradice na fakultách svobodných umění“.

VIII. Knihovna CMS

Za rok 2022 přibylo do knihovny 178 knih a 41 titulů periodik, z nichž 117 bylo zakoupeno, 61 získáno výměnou a 36 darem; na vydání 5 publikací se podílelo samo CMS. Knihovna obsahuje celkem 10 342 zaevidovaných knih a 217 řad periodik (stav k 31. 12. 2022). Díky financím z grantových projektů jsou získávány nákladné zahraniční publikace, nezanedbatelný podíl na akviziční činnosti má však i výměna publikací se spřátelenými institucemi v ČR i zahraničí a také dobrá vůle dárců. Během roku 2022 pokračovala reorganizace knihovny. Hlavní práce proběhly v prostoru studovny, kde došlo k žánrovému rozřazení pramenných edic, a v chodbě, kde vznikla tematická kategorie sociálních a hospodářských dějin. Téměř celý fond je již nově uspořádán a opatřen štítky se signaturami, které zjednodušují orientaci v knihovně. I nadále je kompletní a pravidelně aktualizovaný knihovní katalog čtenářům k dispozici na webu knihovny ve formě přírůstkových seznamů knih a periodik. Knihovna pokračuje v katalogizaci v systému Aleph, kterou zajišťuje studentka FF UK Eliška Kudelásková. Katalog Knihovny FLÚ AV ČR momentálně eviduje 8 330 publikací z fondu CMS a pro vyhledávání nejnovějších knižních titulů lze již využívat jeho uživatelské rozhraní, které je přívětivější než přírůstkové seznamy. Knihovnu spravuje S. Hlaváč.

IX. Webové stránky

Webové stránky spravuje J. Kremer, k nalezení jsou na adrese <http://cms.flu.cas.cz>. Stránky se snaží kromě prezentace CMS nabídnout rovněž servis medievistické obci v podobě *Rukověti medievistiky*, která prozatím zastřešuje šest dílčích projektů; jsou jimi Czech Medieval Sources online, Rozcestník (nejen) medievistických periodik, Repertorium operum antihussiticorum,

Chronologické tabulky, Databáze benediktinských klášterů a Viaticum – Databáze návštěvníků českých zemí. Velkou popularitu si získal kalendář medievistických akcí *Denní medievista* (<https://medievista.cz/>).

Sestavil Václav Žůrek.

Zprávu předkládá Pavel Soukup, ředitel CMS.

V Praze dne 20. března 2023.

Zpráva byla přijata Vědeckou radou CMS na jejím zasedání dne 22. 3. 2023.

Bibliografie pracovníků CMS za rok 2022

CERMANOVÁ, Pavlína – HELAN, Pavel, *Husitství jako politikum za první republiky*, Nový Orient 76/1, 2021, s. 72–81.

CERMANOVÁ, Pavlína – HRUBÝ, Jakub, eds., *Použití a zneužití dějin v moderních společnostech*, Nový Orient 76/1, 2021.

CERMANOVÁ, Pavlína – ŽŮREK, Václav, *Reading Alexander the Great in Medieval Bohemia: A Moralistic Example and a Functional Label*, Interfaces. A Journal of Medieval European Literatures 9, 2022, s. 40–69.

COUFAL, Dušan – LOUŠOVÁ, Kristýna, *Dialog rytíře s mnichem o kompakťátech*, in: Doležalová Lucie – Králová Magda, eds., *Opuscula. Neznámá dílka z rukopisů Kříže z Telče*, Praha: Scriptorium, 2022, s. 181–203.

EBERSONOVÁ, Adéla, *Religious Practices of the Canons Regular of St Augustine in the Czech Lands: The Statutes of Roudnice*, in: Johnson, Ian – Rodriguez, A. M. S. A., eds., *Religious Practices and Everyday Life in the Long Fifteenth Century (1350–1570): Interpreting Changes and Changes of Interpretation*, Turnhout: Brepols, 2021, s. 23–48.

MILITKÝ, Jiří – ZAORAL, Roman – HRADIL, Filip, *Czech Republic – Slovak Republic*, in: Alram, Michael – Bodzek, Jarosław – Bursch, Aleksander, eds., *Survey of Numismatic Research 2014–2020, volume 1*, Warsaw – Krakow – Winterthur: The International Numismatic Council, 2022, s. 845–860.

MILITKÝ, Jiří – MUNTENAU, Lucian, *Eastern Celts (Czech Republic, Austria, Slovakia, Poland, Hungary, Slovenia, Croatia, Romania, Moldova and Bulgaria)*, in: Alram, Michael – Bodzek, Jarosław – Bursch, Aleksander, eds., *Survey of Numismatic Research 2014–2020, volume 1*, Warsaw – Krakow – Winterthur: The International Numismatic Council, 2022, s. 405–417.

MILITKÝ, Jiří – VÍCH, David – JÍLEK, Jan – HLAVICA, Michal – KMOŠEK, Jiří – MARTÍNEK, Jan, *Mařínské hradiště a jeho okolí v době římské*, Zborník Slovenského národného múzea 115 / Archeologia 31, 2021, s. 199–239.

MUSÍLEK, Martin – KOVÁŘ, Miroslav – MUSIL, Jan – SÝKORA, Milan, *Nové poznatky k vnějšímu opevnění hradu Ohebu (k. ú. Proseč u Seče, okr. Chrudim) a komentář k jeho vnitřní zástavbě*, Archeologie východních Čech 21, 2021, s. 78–113.

NODL, Martin – URBÁNEK, Vladimír, eds., *Josef Válka a myšlení o dějinách*, Praha: Argo, 2022.

NODL, Martin, *Dětství ve středověku*, in: Lenderová Milena, ed., *Velké dějiny Zemí koruny české. Tematická řada. Dětství*, Praha: Paseka, 2021, s. 27–106, 542–554.

NODL, Martin – URBÁNEK, Vladimír, *Josef Válka a jeho dílo perspektivou dějin historiografie a historické kultury*, in: Nodl, Martin – Urbánek, Vladimír, eds., *Josef Válka a myšlení o dějinách*, Praha: Argo, 2022, s. 9–12.

NODL, Martin, *Korona Polska jako instrument polityki Jana Luksemburskiego*, in: Fałkowski, Wojciech – Tyszka, Paweł, eds., *Władztwo Władysława Łokietka. 700-lecie koronacji królewskiej*, Warszawa: Arx Regia – Wydawnictwo Zamku Królewskiego w Warszawie, 2022, s. 175–190.

NODL, Martin, *Potřebujeme sociální a hospodářské dějiny středověku?*, Český časopis historický 120/2, 2022, s. 409–426.

NODL, Martin, *Předbělohorský velkostatek jako laboratoř marxismu. Josef Válka prizmatem bádání o druhém nevolnictví, první akumulaci kapitálu a počátcích kapitalismu*, in: Nodl, Martin – Urbánek, Vladimír, eds., *Josef Válka a myšlení o dějinách*, Praha: Argo, 2022, s. 13–31.

- NODL, Martin, *Royal Weddings and Divorces*, in: Šmahel, František – Nodl, Martin – Žůrek, Václav, eds., *Festivities, Ceremonies, and Rituals in the Lands of the Bohemian Crown in the Late Middle Ages*. Leiden: Brill, 2022, s. 53–99.
- PÁLKA, Adam, *Kritika papežství na pozdně středověké Moravě*, in: Elbel, Petr – Führer, Lukáš – Schmidt, Ondřej, eds., *Pod ochranou svatého Petra? Morava a papežství ve středověku a raném novověku*, Brno: Masarykova univerzita, 2021, s. 247–256.
- PÁLKA, Adam, *Nové poznatky k pozdně středověké reflexi basilejského koncilu nejen v českých zemích*, *Časopis Matice moravské* 141/1, 2022, s. 39–76.
- PÁLKA, Adam, *Utrakvistické glosy, výtahy a přepisy (ne)známých dokumentů v rukopisech z Prahy, Vídně a Budyšína*, *Husitský Tábor* 27, 2022, s. 9–50.
- PJECHA, Martin, *Táborite Revolutionary Apocalypticism. Mapping Influences and Divergences*, in: Tricoire, Damien – Laborie, Lionel, eds., *Apocalypse Now. Connected Histories of Eschatological Movements from Moscow to Cusco, 15th-18th Centuries*, London: Routledge, 2022, s. 31–59.
- SOUKUP, Pavel, *Antihussitisches Schrifttum in der Stiftsbibliothek und die sog. Vulpecula*, in: Theisen, Maria, ed., *Gotteskrieger. Der Kampf um den rechten Glauben rund um Wien im 15. Jahrhundert*, Klosterneuburg: Stift Klosterneuburg 2022, s. 64–67, 155–156.
- SOUKUP, Pavel, *Magister Thomas Harder und Klosterneuburgs hussitische Nachbarschaft*, in: Theisen, Maria, ed., *Gotteskrieger. Der Kampf um den rechten Glauben rund um Wien im 15. Jahrhundert*, Klosterneuburg: Stift Klosterneuburg 2022, s. 145–148, 164–165.
- ŠMAHEL, František, *Uprostřed Evropy. České země na konci středověku*, Praha: Karolinum, 2022.
- ŠMAHEL, František – NODL, Martin – ŽŮREK, Václav, eds., *Festivities, Ceremonies, and Rituals in the Lands of the Bohemian Crown in the Late Middle Ages*, Leiden: Brill, 2022. *East Central and Eastern Europe in the Middle Ages, 450-1450*, 82.
- ŠMAHEL, František, *Anunciando la Reforma. De John Wyclif a Jan Hus*, *Arqueologia & Historia*, Barcelona 2022, s. 30–36.
- ŠMAHEL, František – NODL, Martin – ŽŮREK, Václav, *Introduction*, in: Šmahel, František – Nodl, Martin – Žůrek, Václav, eds., *Festivities, Ceremonies, and Rituals in the Lands of the Bohemian Crown in the Late Middle Ages*, Leiden: Brill, 2022, s. 1–8.
- ŠMAHEL, František, *The Last Moments, Funerals, and Graves of the Bohemian Kings*, in: Šmahel, František – Nodl, Martin – Žůrek, Václav, eds., *Festivities, Ceremonies, and Rituals in the Lands of the Bohemian Crown in the Late Middle Ages*, Leiden: Brill, 2022, s. 100–170.
- ŠORM, Martin, *Conflicting Popular Culture – Populism and Public History. Vlastimil Vondruška and the Instrumentalization of the Middle Ages, Bohemia*. *Zeitschrift für Geschichte und Kultur der böhmischen Länder* 61/1, 2021, s. 35–48.
- ŽŮREK, Václav, *The Coronations of Bohemian Kings and Queens*, in: Šmahel, František – Nodl, Martin – Žůrek, Václav, eds., *Festivities, Ceremonies, and Rituals in the Lands of the Bohemian Crown in the Late Middle Ages*, Leiden: Brill, 2022, s. 9–52.
- ŽŮREK, Václav, *Indigenous or Foreign? The Role of Origin in the Debate about the Suitable Candidate in Electing Bohemian Kings in the Fifteenth Century*, *Historical Studies on Central Europe* 2/2, 2022, s. 43–59.